

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๖๐๖๐

ศาลากลางจังหวัดชลบุรีราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๕

ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การย้ายบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครชลบุรี และนายทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๘๑
ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักทะเบียนกลางแจ้งว่า ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความผิดปกติในช่วงระหว่าง
การเตรียมการเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเลือกตั้งทั่วไปที่กำลังจะเกิดขึ้น ประกอบกับ
มีประชาชนได้ร้องเรียนมาที่สำนักทะเบียนกลาง โดยเฉพาะการย้ายที่อยู่ของบุคคลนอกพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชน
เข้ามาในเขตที่จะมีการเลือกตั้งจำนวนมากเพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง โดยมีการกระทำความผิดตามกฎหมาย
ของกระทรวงสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ดังนั้น เพื่อเป็นมาตรการดำเนินการและ
เป็นการป้องกันมิให้เกิดการแจ้งย้ายบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง จึงขอกำหนด
มาตรการในการแจ้งย้ายที่อยู่ในช่วงเวลาเตรียมการเลือกตั้งทุกระดับ ดังนี้

๑. ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นสั่งกำชับผู้ช่วยนายทะเบียนและเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร รวมถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะนายทะเบียนผู้รับแจ้งทุกคนให้ถือปฏิบัติ
โดยเคร่งครัดในเรื่องการรับแจ้งการย้ายเข้าและการย้ายออกจะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
โดยเฉพาะการรับแจ้งการย้ายเข้าทะเบียนบ้านหลังใดจะต้องเป็นผู้อาศัยอยู่ในบ้านหลังนั้นจริง มิใช่ย้ายแต่ชื่อ
และรายการบุคคลเท่านั้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวย่อมเข้าข่ายเป็นการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบและเพื่อประโยชน์
ในการเลือกตั้ง โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตรวจสอบความ
ผิดปกติหรือไม่ เช่น มีการแจ้งย้ายคราวเดียวหรือหลายคราวนับเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นการแจ้งย้ายเข้ามา
อยู่ในบ้านเดียวกัน หมู่บ้านเดียวกัน ตำบลเดียวกัน หรือการแจ้งการย้ายออกเพื่อเข้าไปในบ้านเดียวกัน หมู่บ้านเดียวกัน
หรือตำบลเดียวกัน หากพบความผิดปกติหรือเป็นที่ผิดสังเกต ให้รายงานนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น
โดยเร็วเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. ในการรับแจ้งการย้ายเข้าหรือย้ายออกเมื่อตรวจพบกรณีผิดสังเกตหรือสงสัยว่าจะมีการ
แจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบหรือมิได้เข้าอาศัยอยู่จริง ให้นายทะเบียนระงับยับยั้งมิให้เกิดเหตุดังกล่าวโดยถือปฏิบัติ
ดังนี้

๒.๑ ให้นายทะเบียนสอบถามผู้แจ้งการย้ายให้ทราบถึงเจตนาและเหตุผลของการแจ้งย้าย
พร้อมทั้งชี้แจงเพื่อเตือนผู้แจ้งการย้ายให้ทราบว่าการแจ้งย้ายที่อยู่โดยที่ผู้ย้ายมิได้เข้าไปอาศัยอยู่จริงเป็นการ
กระทำความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและกระทำการเพื่อให้
ตนเองหรือผู้อื่นมีรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ ซึ่งหากผู้แจ้งมีความประสงค์จะแจ้งย้ายก็ให้บันทึกถ้อยคำผู้แจ้งตามที่ได้ให้ปากคำ
ต่อนายทะเบียนและให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วยและดำเนินการรับแจ้งการย้ายได้ตามระเบียบฯ

/๒.๒ ถ้ามีการ...

๒.๒ ถ้ามีการแจ้งย้ายที่อยู่เข้าบ้านหลังใดเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นคราวเดียวหรือหลายคราวก่อนจะรับแจ้งการย้ายเข้า ให้นายทะเบียนตรวจสอบสภาพบ้านที่จะมีการแจ้งย้ายเข้าก่อนว่ามีขนาดพื้นที่เหมาะสมที่จะอยู่อาศัยโดยไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ (มีจำนวนคนเกินกว่า ๑ คน ต่อพื้นที่ ๓ ตารางเมตร) หากการแจ้งย้ายเข้านั้นเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับแจ้งการย้ายเข้าในบ้านหลังนั้นๆ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลให้ผู้แจ้งย้ายทราบ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

๒.๓ กรณีตรวจพบและได้รับแจ้งว่ามีการแจ้งย้ายที่อยู่โดยอำพรางหรือมิได้อาศัยอยู่จริง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อตรวจสอบเรื่องโดยเร็ว หากพบว่าการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือโดยอำพราง ให้มีหนังสือแจ้งเจ้าบ้านมาดำเนินการแจ้งย้ายบุคคลดังกล่าวออกจากทะเบียนบ้านซึ่งหากเจ้าบ้านฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ ให้นายทะเบียนดำเนินคดีกับเจ้าบ้านตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้อำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ยกเลิกการแจ้งย้ายที่อยู่และจำหน่ายชื่อบุคคลนั้นออกจากทะเบียนบ้าน สำหรับกรณีที่มีการย้ายมาจากสำนักทะเบียนอื่น ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งสำนักทะเบียนต้นทางทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓. ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นในฐานะผู้รับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรในเขตสำนักทะเบียน สั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรทุกคนให้ถือปฏิบัติตามแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบที่หวังผลในการเลือกตั้งที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นโดยเคร่งครัดและสั่งห้ามมิให้อาใจฝึกฝั ให้การช่วยเหลือสนับสนุนผู้หนึ่งผู้ใด คณะบุคคลใดในการแจ้งย้ายที่อยู่บุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งทุกระดับ หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่คนใดดำเนินการย้ายบุคคลหรือช่วยเหลือสนับสนุนให้มีการย้ายบุคคลไม่ว่าจะเป็นการย้ายเข้าในทะเบียนบ้านหรือย้ายออกจากทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ นอกจากจะถูกลงโทษทางวินัยแล้ว ยังจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งและกฎหมายอาญาตามลักษณะความผิดที่เกิดขึ้น

๔. การดำเนินการแจ้งย้ายที่อยู่โดยการให้บริการงานทะเบียนราษฎรด้วยระบบดิจิทัล (ผ่านแอปพลิเคชัน ThaiD) หากนายทะเบียนตรวจพบกรณีอันมีเหตุอันควรสงสัยว่าการแจ้งการย้ายที่อยู่เป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวข้างต้น และแจ้งให้ผู้รับบริการทราบถึงเหตุขัดข้องดังกล่าวโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรชาย ครองยุทธ)

นายอำเภอพิบูลมังสาหาร รักษาการแทน
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕๑

สำนักทะเบียนกลาง

๖๖๖ อาคารศาลากลางทาวเวอร์ ชั้น ๑๑

ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง การย้ายบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัดและนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตราที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๖๒๕๓๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักทะเบียนกลาง ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความผิดปกติในช่วงระหว่างการเตรียมการเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเลือกตั้งทั่วไปที่กำลังจะเกิดขึ้น ประกอบกับมีประชาชนได้ร้องเรียนมาที่สำนักทะเบียนกลาง โดยเฉพาะการย้ายที่อยู่ของบุคคลนอกพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนเข้ามาในเขตที่จะมีการเลือกตั้งจำนวนมากเพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง โดยมีการกระทำความผิดตามกฎหมายของกระทรวงสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ดังนั้น เพื่อเป็นมาตรการดำเนินการด้านการทะเบียนราษฎร ให้การแจ้งการย้ายที่เป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และเป็นการป้องกันมิให้เกิดการแจ้งย้ายบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง จึงขอกำหนดมาตรการในการแจ้งการย้ายที่อยู่ในช่วงเวลาเตรียมการเลือกตั้งทุกระดับ ดังนี้

๑. ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นสั่งกำชับผู้ช่วยนายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร รวมถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะนายทะเบียนผู้รับแจ้งทุกคน ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดในเรื่องการรับแจ้งการย้ายเข้าและการย้ายออกจะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร โดยเฉพาะการรับแจ้งการย้ายเข้าทะเบียนบ้านหลังใดจะต้องเป็นผู้อาศัยอยู่ในบ้านหลังนั้นจริง มิใช่ย้ายแต่ชื่อและรายการบุคคลเท่านั้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวย่อมเข้าข่ายเป็นการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบ และเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตรวจสอบความผิดปกติของการแจ้งย้ายเข้าแจ้งการย้ายออกในเขตพื้นที่สำนักทะเบียนว่ามีความผิดปกติหรือไม่ เช่น มีการแจ้งย้ายคราวเดียวหรือหลายคราวนับเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นการแจ้งย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านเดียวกัน หมู่บ้านเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน หรือการแจ้งการย้ายออกเพื่อเข้าไปในบ้านเดียวกัน หมู่บ้านเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน หากพบความผิดปกติหรือเป็นที่ผิดสังเกต ให้รายงานนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นโดยเร็วเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. ในการรับแจ้งการย้ายเข้าหรือย้ายออกเมื่อตรวจพบกรณีผิดสังเกตหรือสงสัยว่าจะมีการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบหรือมิได้เข้าอาศัยอยู่จริง ให้นายทะเบียนระงับยับยั้งมิให้เกิดเหตุดังกล่าวโดยถือปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ ให้นายทะเบียนสอบถามผู้แจ้งการย้ายให้ทราบถึงเจตนาและเหตุผลของการแจ้งย้าย พร้อมทั้งชี้แจงเพื่อเตือนผู้แจ้งการย้ายให้ทราบว่า การแจ้งการย้ายที่อยู่โดยที่ผู้ย้ายมิได้เข้าไปอาศัยอยู่จริง เป็นการกระทำความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและกระทำการเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นมีรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ ซึ่งหากผู้แจ้งมีความประสงค์จะแจ้งย้ายก็ให้บันทึกถ้อยคำผู้แจ้งตามที่ได้ให้ปากคำต่อนายทะเบียนและให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วยและดำเนินการรับแจ้งการย้ายได้ตามระเบียบฯ

/๒.๒ ถ้ามีการ...

๒.๒ ถ้ามีการแจ้งย้ายที่อยู่เข้าบ้านหลังใดเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นคราวเดียวหรือหลายคราวก่อนจะรับแจ้งการย้ายเข้าให้นายทะเบียนตรวจสอบสภาพบ้านที่จะมีการแจ้งย้ายเข้าก่อนว่ามีขนาดพื้นที่เหมาะสมที่จะอยู่อาศัยโดยไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ (มีจำนวนคนเกินกว่า ๑ คน ต่อพื้นที่ ๓ ตารางเมตร) หากการแจ้งย้ายเข้านั้นเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวให้นายทะเบียนสั่งไม่รับแจ้งการย้ายเข้าในบ้านหลังนั้น ๆ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลให้ผู้แจ้งย้ายทราบ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

๒.๓ กรณีตรวจพบและได้รับแจ้งว่ามีการแจ้งการย้ายที่อยู่โดยอำพรางหรือมิได้อาศัยอยู่จริงให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อตรวจสอบเรื่องโดยเร็ว หากพบว่ามีกรแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือโดยอำพรางให้มีหนังสือแจ้งเจ้าบ้านมาดำเนินการแจ้งย้ายบุคคลดังกล่าวออกจากทะเบียนบ้านซึ่งหากเจ้าบ้านฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติให้นายทะเบียนดำเนินคดีกับเจ้าบ้านตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้อำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันยกเลิกการแจ้งย้ายที่อยู่และจำหน่ายชื่อบุคคลนั้นออกจากทะเบียนบ้าน สำหรับกรณีที่มีการย้ายมาจากสำนักทะเบียนอื่นให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งสำนักทะเบียนต้นทางทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นในฐานะผู้รับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรในเขตสำนักทะเบียน สั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรทุกคนให้ถือปฏิบัติตามแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบที่หวังผลในการเลือกตั้งที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นโดยเคร่งครัดและสั่งห้ามมิให้เอาใจฝักใฝ่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนผู้หนึ่งผู้ใด คณะบุคคลใด ในการแจ้งย้ายที่อยู่บุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งทุกระดับ หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่คนใดดำเนินการย้ายบุคคลหรือช่วยเหลือสนับสนุนให้มีการย้ายบุคคลไม่ว่าจะเป็นการย้ายเข้าในทะเบียนบ้านหรือย้ายออกจากทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบนอกจากจะถูกลงโทษทางวินัยแล้วยังจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งและกฎหมายอาญาตามลักษณะความผิดที่เกิดขึ้น

๔. การดำเนินการแจ้งการย้ายที่อยู่โดยการให้บริการงานทะเบียนราษฎรด้วยระบบดิจิทัล (ผ่านแอปพลิเคชัน ThaiD) หากนายทะเบียนตรวจพบกรณีอื่นมีเหตุอันควรสงสัยว่าการแจ้งการย้ายที่อยู่เป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวข้างต้น และแจ้งให้ผู้รับบริการทราบถึงเหตุขัดข้องดังกล่าวโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โยษาคัญกิจ)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๔-๑๖
โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๓๙

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๖/๒๕๓๘

เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัย

ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำ
ของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“อาคารที่พักอาศัย” หมายความว่า อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใช้อยู่
อาศัยได้ทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวรหรือชั่วคราว
และให้หมายความรวมถึง โรง เรือน บ้านพักอาศัย โรงแรม หอพัก อาคารชุด
หรืออาคารอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันที่สร้างขึ้นตามกฎหมายควบคุมอาคาร

ข้อ ๒ อาคารที่พักอาศัยที่มีคนอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อพื้นที่สามตารางเมตร
ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป 1.3

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

อาทิตย์ อุไรรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

พระราชบัญญัติ
การทะเบียนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔
เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๓๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วัน
ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙
- (๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๓๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การทะเบียนราษฎร” หมายความว่า งานทะเบียนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้
รวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

“ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร” หมายความว่า ข้อมูลตัวบุคคลเกี่ยวกับ ชื่อ ชื่อสกุล
เพศ วันเดือนปีเกิดและตาย สัญชาติ ศาสนา ภูมิลำเนา สถานะการสมรส วุฒิการศึกษา ชื่อบิดา
มารดาหรือผู้รับบุตรบุญธรรม ชื่อคู่สมรส และชื่อบุตร และข้อมูลอื่นที่จำเป็นเพื่อการดำเนินงาน
ทะเบียนต่าง ๆ ในพระราชบัญญัตินี้

“เลขประจำตัว” หมายความว่า เลขประจำตัวประชาชนที่นายทะเบียนออกให้แก่
บุคคลแต่ละคน

นายทะเบียนท้องถิ่นตาม (๕) จะมอบอำนาจให้ผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น รอง ปลัดเทศบาล ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต รองปลัดเมืองพัทยา หรือรองหรือผู้ช่วยหัวหน้าผู้บริหารของ หน่วยงานปกครองท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี ปฏิบัติราชการแทนนายทะเบียนท้องถิ่นก็ได้

มาตรา ๙ ในกรณีจำเป็นต้องมีสำนักทะเบียนสาขา หรือสำนักทะเบียนเฉพาะกิจใน เขตท้องที่ที่สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ให้ผู้อำนวยการทะเบียน กลางจัดตั้งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงาน การทะเบียนราษฎรสำหรับสำนัก ทะเบียนสาขาหรือสำนักทะเบียนเฉพาะกิจในเขตท้องที่ของสำนักทะเบียนดังกล่าว และให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการเขต ปลัดเมืองพัทยา หรือ หัวหน้าผู้บริหารของหน่วยงานปกครองท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี แต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ช่วยนาย ทะเบียนประจำสำนักทะเบียนดังกล่าวในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ

มาตรา ๑๐ เพื่อความถูกต้องของการทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียก เจ้าบ้าน หรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้แสดงหลักฐานต่าง ๆ ได้ตามความจำเป็น และ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยให้มีอำนาจเข้าไปสอบถามผู้อยู่ในบ้านใด ๆ ได้ ตามอำนาจหน้าที่ แต่ต้องแจ้ง ให้เจ้าบ้านทราบก่อน ทั้งนี้ ให้กระทำได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

ในการเข้าไปสอบถามตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่า การดำเนินการแจ้ง การรับแจ้ง การบันทึก หรือ การลงรายการเพื่อดำเนินการจัดทำหลักฐานทะเบียนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้ดำเนินการไป โดยมีข้อขัดแย้งกฎหมาย ระเบียบ หรือโดยอำนาจ หรือโดยมีรายการข้อความผิดจากความเป็นจริง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งไม่รับแจ้ง จำหน่ายรายการทะเบียน เพิกถอนหลักฐานทะเบียน และ ดำเนินการแก้ไขข้อความรายการทะเบียนให้ถูกต้อง แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามวรรคสาม รวมตลอดทั้งวิธีการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงและ การอุทธรณ์ของผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของนายทะเบียน รวมถึงการพิจารณาคำ อุทธรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจ สั่งระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อนที่จะรับฟังคำชี้แจงหรือการโต้แย้งได้^๔

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนเป็นเจ้า พนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒

การจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

^๔ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

หมวด ๔
การย้ายที่อยู่

มาตรา ๒๙ ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านใด ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นอยู่และมี
ภูมิลำเนาอยู่ ณ ที่นั้น

มาตรา ๓๐^{๖๖} เมื่อผู้อยู่ในบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้านเพื่อเปลี่ยนภูมิลำเนา ให้เจ้าบ้าน
แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่บุคคลในทะเบียนบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้าน
แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ย้ายที่อยู่ที่จะแจ้งย้ายออกต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งด้วยตนเอง โดยจะต้องแจ้งว่า
จะย้ายเข้าไปอยู่บ้านใด หรือจะแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ตนจะไปอยู่ใหม่ก็ได้ ในกรณีที่
ยังไม่ทราบว่าจะย้ายไปอยู่บ้านใด หรือยังมิได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านใดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง
การย้ายที่อยู่ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งเพิ่มชื่อและรายการของผู้นั้นไว้ในทะเบียนบ้านกลาง และเมื่อผู้ย้าย
ได้แจ้งการย้ายออกต่อนายทะเบียนแล้ว ให้นำที่ในการแจ้งย้ายบุคคลออกของเจ้าบ้านเป็นอันพับไป
ผู้ย้ายที่อยู่ที่จะแจ้งย้ายด้วยตนเองดังกล่าวต้องเป็นผู้มีอายุครบสิบห้าปีแล้ว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับผู้ย้ายที่อยู่เพื่อไปศึกษาหรือไปรับราชการ
ในต่างประเทศ หรือไปทำธุรกิจหรือปฏิบัติงานชั่วคราวในต่างประเทศ แต่ไม่ห้ามบุคคลดังกล่าว
ที่จะแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิมเพื่อไปอยู่ที่อยู่ใหม่หรือไปอยู่ในทะเบียนบ้านกลางเป็นการชั่วคราว

เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งการย้ายเข้าได้ดำเนินการย้ายบุคคลนั้นเข้าอยู่ในทะเบียนบ้านใด
โดยมีหนังสือยินยอมของเจ้าบ้านนั้นแล้ว เจ้าบ้านดังกล่าวไม่มีหน้าที่ต้องแจ้งตามมาตรา ๓๐/๑ อีก

มาตรา ๓๐/๑^{๖๗} ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ วรรคสาม เจ้าบ้านใดมีผู้ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้าน
โดยมิเจตนาจะถือเป็นภูมิลำเนา ให้แจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งทราบเพื่อเพิ่มชื่อผู้นั้นเข้าในทะเบียนบ้าน
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ย้ายได้เข้าอยู่ในบ้าน เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้รับแจ้งแล้ว ถ้าผู้ย้ายเข้า
ยังมีได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิม ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่
บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อย้ายบุคคลนั้นออกจากทะเบียนบ้านเดิม และให้นายทะเบียน
ผู้รับแจ้งแจ้งให้เจ้าบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดิมทราบ เพื่อนำทะเบียนบ้านของตนมาให้
นายทะเบียนผู้รับแจ้งปรับปรุงทะเบียนบ้านให้ถูกต้องต่อไป

มาตรา ๓๐/๒^{๖๘} การแจ้งตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๐/๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่
การแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่โดยไม่ต้องแจ้งย้ายออก จะกำหนดให้เรียกเก็บ
ค่าธรรมเนียมด้วยก็ได้

^{๖๖} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๖๗} มาตรา ๓๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๖๘} มาตรา ๓๐/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๑ ในการแจ้งการย้ายที่อยู่เข้าในบ้านใด ถ้านายทะเบียนผู้รับแจ้งเห็นว่ามีผู้ย้ายเข้าอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นคราวเดียวหรือหลายคราว และเมื่อได้ตรวจสอบสภาพบ้านแล้วเห็นว่า การย้ายเข้าอยู่ในบ้านจะเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข นายทะเบียนผู้รับแจ้งมีอำนาจไม่รับแจ้งการย้ายเข้าอยู่ในบ้านได้

มาตรา ๓๒^{๖๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้อยู่ในบ้านใดออกจากบ้านที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไปอยู่ที่อื่นเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และเจ้าบ้านไม่ทราบว่าผู้นั้นไปอยู่ที่ใด ให้เจ้าบ้านแจ้งการย้ายออกต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายในสามสิบวันนับแต่วันครบหนึ่งร้อยแปดสิบวันโดยระบุว่าไม่ทราบที่อยู่ และให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งเพิ่มชื่อและรายการผู้นั้นในทะเบียนบ้านกลาง

ในกรณีที่ศาลออกหมายจับผู้ใดตามคำร้องขอของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้รับแจ้งจากศาลให้จับกุมผู้ใดตามหมายจับที่ศาลออกเอง ถ้ายังมีตัวผู้นั้นมาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ศาลออกหมายจับ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแจ้งให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางทราบ และให้ผู้อำนวยความสะดวกดำเนินการให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งย้ายผู้นั้นออกจากทะเบียนบ้าน และเพิ่มชื่อและรายการของผู้นั้นไว้ในทะเบียนบ้านกลาง และให้หมายเหตุไว้ในรายการของบุคคลนั้นว่าอยู่ในระหว่างการติดตามตัวตามหมายจับด้วย การหมายเหตุดังกล่าวมิให้ถือว่าเป็นการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรา ๑๓ (๒)^{๖๗}

ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลางตามวรรคสอง ถ้าผู้นั้นประสงค์จะย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ผู้นั้นต้องมาแสดงตนต่อนายทะเบียนที่จัดทำทะเบียนบ้านกลางนั้นพร้อมทั้งหลักฐานอันแสดงว่าหมายจับนั้นได้ถูกเพิกถอนหรือได้มีการปฏิบัติตามหมายจับนั้นเสร็จสิ้นแล้ว^{๖๘}

การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้ผู้ถูกออกหมายจับ หรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลางตามวรรคสอง ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น หรือปิดหมายไว้ ณ ภูมิสำเนา หรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ที่ปรากฏครั้งสุดท้ายก่อนย้ายมาในทะเบียนบ้านกลาง ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น ส่ง หรือปิดโดยชอบด้วยกฎหมาย และผู้นั้นได้รับทราบแล้ว^{๖๙}

หมวด ๕ ทะเบียนบ้าน

มาตรา ๓๔^{๗๐} ให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุ

^{๖๖} มาตรา ๓๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๖๗} มาตรา ๓๓ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๖๘} มาตรา ๓๓ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๖๙} มาตรา ๓๓ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๗๐} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ค่าปรับทางปกครองที่นายทะเบียนท้องถิ่นสั่งปรับตามวรรคสอง ให้ตกเป็นรายได้ของท้องถิ่นที่นายทะเบียนท้องถิ่นนั้นสังกัดอยู่

มาตรา ๔๘^{๔๔} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๘/๑^{๔๕} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ในกรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าการกระทำ ความผิดของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการ และละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำ ความผิด หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับ ความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๔๙^{๔๖} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของ นิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการ และละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๕๐ ผู้ใด ทำ ใช้ หรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ หรือกระทำการเพื่อให้ ตนเอง หรือผู้อื่นมีชื่อหรือมีรายการอย่างหนึ่งอย่างใดในทะเบียนบ้านหรือเอกสารการทะเบียนราษฎร อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสน บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วย สัญชาติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๕๑^{๔๗} การแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคห้า มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

^{๔๔} มาตรา ๔๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๔๕} มาตรา ๔๘/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๔๖} มาตรา ๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๔๗} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒